

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2-3654 din 15.08.2016
La nr. 336 din 25 iulie 2016

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului legii fondului cinegetic și protecției vânatului.

*Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 6 file;
Anexa raportului de expertiză – 9 file.*

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>2105</u>
" <u>16</u> "	<u>08</u> 20 <u>16</u>
Ora	_____

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege a fondului cinegetic și protecției vînatului

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este deputat în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul de lege elaborat prevede crearea, în baza unui fond cinegetic național unic, a unei rețele de fonduri de vânătoare specializate, care să includă fondurile de tip silvic și deschis și transmiterea acestora în folosință Societății Vânătorilor și Pescarilor din Moldova, Agenției „Moldsilva”, instituțiilor de învățământ care se ocupă de studierea și predarea disciplinelor la specialitatea cinegetică. În nota de argumentare a proiectului se afirmă că proiectul de lege stabilește bazele juridice ale dezvoltării durabile a fondului cinegetic, protecția și folosirea rațională a animalelor de interes vânătoresc, asigurarea condițiilor de reproducere a speciilor de interes cinegetic, prevenirea și combaterea infracțiunii de braconaj, realizarea dreptului cetățenilor și asociațiilor la vânătoare, dezvoltarea turismului cinegetic ș.a.

Scopul real al proiectului, însă, constă în împărțirea teritoriului Republicii Moldova în fonduri de vânătoare gestionate de către membrii Asociației Obștești Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova, fapt care le va permite să controleze gratis, în mod centralizat și într-o manieră monopolistă fondul cinegetic al statului.

d. Suficiența argumentării. Deși autorul a respectat prevederile art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă stabilind condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite, principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi, precum și modul de încorporare a proiectului în sistemul actelor normative, considerăm că argumentele invocate de autor în nota informativă, precum și factorii de risc depistați nu justifică necesitatea elaborării și promovării proiectului.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Autorul nu prezintă fundamentarea economico-financiară a proiectului deși implementarea prevederilor presupune cheltuieli esențiale pentru bugetul de stat. Autorul nu a realizat o estimare a cheltuielilor în ce privește înființarea „organismului distinct specializat în domeniul cinegetic”, îndeosebi luând în calcul propunerea ca personalul acestei structuri/autorități (angajații) „să exercite autoritatea publică” – ceea ce presupune cheltuieli de personal, echipare și dotare etc.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează, în principal interesele membrilor Asociației Obștești Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova, iar în subsidiar interesele Agenției de Stat pentru silvicultură „Moldsilva” și a unităților de învățământ de cercetare științifică în domeniul cinegetic, atât în detrimentul intereselor statului, cât și în detrimentul intereselor și drepturilor producătorilor agricoli și a proprietarilor de terenuri, adică a majorității populației de la sate.

Prejudicierea intereselor agricultorilor are loc prin încălcarea flagrantă a dreptului de proprietate al acestora, consfințit în Constituția Republicii Moldova și în Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 4 noiembrie 1950 (ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1298/1997). Încălcarea dreptului de proprietate al agricultorilor constă în obligarea acestora, în mod necondiționat, de a permite pe terenurile lor vânătoarea, amplasarea și amenajarea locurilor de hrană, de adăpost și a altor asemenea lucrări de protecție.

Prejudicierea intereselor statului se manifestă prin prejudicierea bugetului de stat ca urmare a nevărsării mijloacelor financiare obținute din gestionarea fondurilor de vânătoare. Din prevederile proiectului rezultă clar faptul că gestionarii fondurilor de vânătoare vor obține venituri din gestionarea fondurilor de vânătoare și anume: vânarea animalelor sălbatice pe teritoriul fondului de vânătoare, inclusiv de către vânători străini; repararea prejudiciului cauzat fondului cinegetic; confiscarea vehiculelor, armelor, munițiilor și altor mijloace utilizate în cadrul vânătoarei ilicite (braconaj).

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Proiectul nu corespunde standardelor naționale și internaționale anticorupție stabilite prin art.13 al Convenției ONU împotriva corupției (New York, 2003) în ceea ce privește transparența și participarea reală a societății civile la procesul de elaborare și modul de consultare.

Proiectul nu corespunde parametrilor calitativi stabiliți de cadrul normativ național, ceea ce este exemplificat prin obiectiile formulate cu ocazia evaluării în fond a proiectului.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul examinării proiectul de lege a fondului cinegetic, precum și nota informativă la acesta erau publicate pe site-ul Parlamentului Republicii Moldova www.parlament.md ceea ce atestă faptul că sunt întrunite cerințele impuse de prevederile art. 8-12 ale Legii nr.239-XVI/2008 privind transparența în procesul decizional.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Articolul 7. Administrarea fondului cinegetic.

Alin.(2) În acest scop, în cadrul autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului se înființează și va funcționa un organism distinct specializat în domeniul cinegetic.

și

Articolul 36. Organele împuternicite să constate faptele de infracțiuni și despăgubirile prevăzute

(1) Constatarea faptelor ce constituie infracțiunile prevăzute la art.34 alin. (1,2,3) și art.35 alin.(1) se face în afara organelor de urmărire penală și de către personalul organismului specializat prevăzut la art.20 alin.(1), de către personalul salariat, cu atribuții de ocrotire a vânatului, al gestionarilor fondurilor de vânătoare, precum și de alt personal de specialitate împuternicit în acest scop de către conducătorul autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului.

Semnalăm asupra unor reglementări care utilizează un termen impropriu. Autorul ar trebui să revadă reglementările cu schimbarea cuvântului „organism” cu un alt termen – „subdiviziune”, „direcție”, „serviciu” sau oricare altul, în corespundere cu art.21-22 din Legea nr.64/1990 cu privire la Guvern și cu Hotărârea Guvernului nr.847/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia.

Recomandarea: Am putea recomanda autorului înlocuirea termenului „organism” cu un altul, potrivit contextului și cadrului normativ în domeniu, dar conform obiectiilor formulate la alte capitole cerem excluderea integrală a acestor prevederi.

2. Conflicte ale normelor de drept

Articolul 6. Societățile de vânători.

alin.(1) Societățile de vânători, constituite pe principiul liberei asocieri a vânătorilor, sunt organizații nonprofit, au personalitate juridică și sunt afiliate, în scopul reprezentării la nivel național și internațional, la Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”.

Conținutul prevederilor art.6 alin.(1) reprezintă o încălcare a dreptului de asociere prevăzut în art.11 alin.(1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, potrivit căruia orice persoană are dreptul la libertatea de întrunire pașnică și la libertatea de asociere pentru apărarea intereselor sale. Legislația națională, de asemenea, asigură dreptul de asociere al persoanelor în scopul apărării intereselor lor comune. Astfel, art.7 alin.(1) din Legea nr. 837/1996 cu privire la asociațiile obștești stabilește că dreptul de asociere al persoanelor este apărat în cadrul supravegherii de stat asupra respectării legalității, pe cale judiciară sau administrativă. Alin.(3) al aceluiași articol prevede că statul garantează asociațiilor obștești apărarea drepturilor și intereselor lor legitime.

Art.3 al Legii nr.837/1996 cu privire la asociațiile obștești, de asemenea menționează că asociațiile obștești sunt egale în fața legii și își desfășoară activitatea conform programelor și statutelor lor, în conformitate cu Constituția și cu legislația Republicii Moldova. Totodată, asociațiile obștești sunt libere să-și stabilească structura internă, să-și aleagă scopurile, formele și metodele de activitate.

Proiectul legii fondului cinegetic și protecției vânatului, pe de o parte, respectă dreptul vânătorilor de a constitui asociații obștești pentru apărarea intereselor lor comune, pe de altă parte însă, pentru obținerea dreptului de gestiune a fondurilor de vânătoare alte asociațiile

obștești de vânători, inclusiv cele care vor fi constituite pe viitor, în mod obligatoriu urmează să se afilieze la Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”.

Prevederile proiectului instituie în favoarea Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” dreptul exclusiv de a reprezenta toți vânătorii din Republica Moldova peste hotarele țării. Prevederile proiectului, în mod vădit, cu încălcarea principiului liberei concurențe, promovează interesele Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”, care tinde să stabilească un control total la nivel național în domeniul cinegetic, prin monopolizarea, într-o manieră abuzivă, a segmentului respectiv. Chiar dacă Asociația Obștească Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova există de 135 de ani, acesta nu este un motiv suficient sau un pretext pentru a împiedica crearea unor organizații vânătorești noi.

Recomandarea: Recomandăm excluderea normei din proiect.

Articolul 8. Atribuțiile autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului. Autoritatea publică centrală care răspunde de protecția mediului are următoarele atribuții:

lit.p) aprobă propunerile de omologare și de autorizare a armelor și munițiilor, care se pot folosi la vânătoare în Republica Moldova, împreună cu Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”;

Semnalăm asupra unui conflict de norme. Art.2 al Legii nr.130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă definește noțiunea de „omologare” drept procedură de evaluare a conformității prin care se determină respectarea cerințelor esențiale de securitate, stabilite prin normative, standarde sau prin reglementări tehnice. Luând în considerare faptul că legea prenotată, potrivit art.1 alin.(1), „stabilește categoriile de arme și de muniții cu destinație civilă, precum și condițiile în care procurarea, înstrăinarea, deținerea, portul, folosirea acestor arme și muniții și operațiunile cu ele sînt permise pe teritoriul Republicii Moldova”, iar alin. (2) prevede că dispozițiile legii „nu se extind asupra regimului armelor militare din dotarea autorităților administrației publice care au competențe în domeniul apărării naționale, securității statului și ordinii publice, al căror regim este reglementat prin legi și acte normative speciale”, este clar faptul că armele de vânătoare urmează a fi omologate conform dispozițiilor legii speciale respective.

Art.52 alin.(1) al legii stabilește că „activitatea de omologare a armelor și a munițiilor se desfășoară de către o instituție, organizație sau întreprindere acreditată în domeniu și are drept scop instituirea unui regim de corespundere și de respectare a criteriilor de securitate stabilite prin normele de omologare a armelor și a munițiilor”. Suplimentar, alin.(6) art. 52 prevede că „Atribuțiile instituției, organizației sau întreprinderii acreditate în domeniul omologării, normele și procedura de omologare se stabilesc prin normele de aplicare a prezentei legi”.

Deoarece Ministerul Mediului, potrivit pct.2 din Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia, este organul central de specialitate al administrației publice care elaborează și promovează politica statului în domeniul protecției mediului și utilizării raționale a resurselor naturale, managementului deșeurilor, conservării biodiversității, cercetărilor geologice, folosirii și protecției subsolului, hidroameliorației, gospodăririi resurselor de apă, aprovizionării cu apă și canalizare, reglementării activităților nucleare și radiologice, controlului ecologic de stat, hidrometeorologiei și monitoringului calității mediului, procedura de omologare și autorizare a armelor și munițiilor, care pot fi folosite la vânătoare în Republica Moldova nu ține de competența sa instituțională.

Recomandarea: Recomandăm excluderea reglementării.

Articolul 13. Obligațiile și drepturile deținătorilor de terenuri pe care este constituit fondul de vânătoare.

(1) Deținătorii de terenuri cu orice titlu în fondurile de vânătoare sunt obligați să permită exercitarea vânătorii, în virtutea dreptului de servitute, și să aplice măsurile de protecție a faunei cinegetice, amplasarea și amenajarea locurilor temporare de hrană și alte asemenea lucrări de ocrotire și îngrijire a faunei cinegetice, dacă acțiunile respective nu dăunează folosinței de bază a terenurilor.

(2) Deținătorii cu orice titlu ai terenurilor în fondurile de vânătoare nu pot efectua lucrări, folosi metodologii și administra substanțe chimice periculoase, faunei de interes vânătoresc și răspund pentru prejudiciul cauzat vânatului prin astfel de acțiuni.

Prevederile analizate reprezintă o încălcare flagrantă a dreptului de proprietate, drept consfințit în art.46 din Constituția Republicii Moldova și în Primul protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1298/1997).

La (1) a art. 46, Constituția stabilește că dreptul la proprietate privată este garantat. Articolul 127 al Constituției dispune că statul ocrotește proprietatea (alin.(1)) și garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății (alin. (2)).

Potrivit art.316 din Codul civil nr.1107/2002 proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă (alin. (1)) iar dreptul de proprietate este garantat (alin. (2)). Articolul 1 al Primului protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale stabilește: „Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. Încălcarea dreptului de proprietate al deținătorilor terenurilor cu destinație agricolă, în mod inevitabil va duce la adresarea cetățenilor Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pentru soluționarea conflictelor legate de încălcarea dreptului de proprietate, iar acest lucru înseamnă noi condamnări a Republicii Moldova la CEDO și, respectiv, plata despăgubirilor din bugetul de stat pentru reclamanți.

Pentru a face comparație între normele proiectului și legea unui stat membru al Uniunii Europene, aducem drept exemplu Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic a României, care la art. 4 dispune că „Nimeni nu are dreptul de a vâna pe terenul proprietatea altuia fără a avea asupra sa autorizația de vânătoare, care dovedește, în condițiile prezentei legii, consimțământul proprietarului, al asociației de proprietari sau al celui mandatat de aceștia în acest scop”.

Recomandarea: Recomandăm excluderea reglementărilor.

Articolul 26: Categoriile de persoane care pot efectua vânătoarea.

alin.(2) lit.b) cetățenii străini, care fac dovada calității de vânător în țara de origine, contra cost și sub răspunderea directă a gestionarului fondului de vânătoare.

Datorită formulării insuficiente și superficiale, prevederea propusă vine în contradicție cu art.29 al Legii nr.130/2012 privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă.

Conform cadrului legal actual rezidenții unui stat străin pot introduce temporar în Republica Moldova arme letale și neletale, muniții aferente în cazul participării la vânătoare. Vânătorii cetățeni străini trebuie să facă dovada faptului că sunt acreditați sau invitați de către instituțiile sau asociațiile abilitate în domeniu și să obțină de la serviciul abilitat al Ministerului Afacerilor Interne permis de armă (provizoriu) pentru perioada vânătorii.

Cetățenii străini care vin în Republica Moldova pentru a practica vânatul, în condițiile legii, în baza unei vize valabile ori în baza scutirii de a dispune de viză, potrivit legii, pot fi autorizați să dețină și, după caz, să poarte și să folosească armele de vânătoare pe care le dețin dacă armele și munițiile sunt înscrise în pașaport. Pot fi introduse numai armele și munițiile a căror

procurare și deținere sunt permise în Republica Moldova.

Permisul provizoriu de armă pentru introducerea a acestora în țară se poate acorda cetățenilor străini de către serviciul abilitat al Ministerului Afacerilor Interne doar dacă:

- a) solicitantul face dovada deținerii legale a armelor în țara de unde provine;
- b) arma întrunește condițiile impuse de normele de omologare;
- c) în cazul armelor de vânatoare, solicitantul prezintă o invitație nominală de la o asociație de vânatoare din Republica Moldova, legal constituită, ce își desfășoară activitatea conform legislației, pentru a participa la o vânatoare organizată, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Recomandarea: Cerința superficială față de cetățenii străini care vin la vânatoare în Republica Moldova creează un conflict de norme cu cadrulul normativ actual, reprezentat prin Legea nr.130/2012 privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă, dar și generează stare de risc la adresa ordinii publice, securității și siguranței statului și cetățenilor. Pentru cetățeanul străin, norma trebuie să stabilească obținerea obligatorie a unui permis provizoriu. Permisul provizoriu poate fi acordat doar dacă sunt întrunite următoarele condiții:

- a) solicitantul face dovada deținerii legale a armelor în țara de unde provine;
- b) arma întrunește condițiile impuse de normele de omologare;
- c) solicitantul a primit o invitație nominală de la o asociație de vânatoare din Republica Moldova, legal constituită, ce își desfășoară activitatea conform legislației, pentru a participa la o vânatoare organizată.

Abia la aceste prevederi imperative, autorul proiectului poate să stabilească suplimentar „cu respectarea prevederilor legale în vigoare și sub răspunderea gestionarului fondului de vânatoare”.

Articolul 20. Organizarea pazei și protecției faunei de interes vânătoresc de către gestionari.

alin.(1) Gestionarul fondurilor de vânatoare sunt obligați să asigure paza și protecția faunei de interes vânătoresc prin intermediul paznicilor de vânatoare, retribuiți sau voluntari, și altor angajați cu atribuții în acest sens.

alin.(4) Personalul prevăzut la alin.(1) este asimilat, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, cu personalul care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității publice.

Vânătoarea, ca proces, este prin definiție o distracție. După cum o stabilește chiar proiectul, vânătoarea este „pândirea, căutarea, stârnirea, hăituirea, împușcarea, capturarea sau oricare altă activitate care are ca scop dobândirea vânatului, cu respectarea legii”. Paznicii de vânatoare fac parte din staff-ul care deservește acest proces, destul de costisitor de altfel.

Conform art.2 din Legea 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, „autoritate publică” este „orice structură organizatorică sau organ, instituite prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public”.

Vânătoarea nu este o activitate de interes public.

Prin reglementările propuse autorul urmărește o consfințire a statutului paznicilor de vânatoare, după modelul funcției publice, doar că acest aspect creează un conflict de norme cu art.3 al Legii 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Din cadrul legal actual rezultă fără echivoc că, activitatea de vânatoare și /sau asigurarea pazei vânatului, nu este o activitate care implică exercitarea prerogativelor de putere publică.

Având în vedere că autorul admite că unii paznici ar putea fi și voluntari, recomandăm autorului să se conducă de reglementările Legii nr.121/2010 cu privire la voluntariat.

Recomandarea: Având în vedere conflictul de norme creat, recomandăm excluderea

art.20 alin.(4) din proiect.

Articolul 34. Sancțiuni și pedepse pentru încălcarea legislației privind fondul cinegetic și protecția vânatului

(1) Constituie infracțiune de braconaj la vânătoare și se pedepsește cu închisoare de la un an la 3 ani sau cu amendă de la 5000 lei la 25000 lei fapta săvârșită:

a) fără permis de armă, carnet de vânătoare și autorizație legală sau, după caz, fără autorizație legală; ...

Atenționăm autorul asupra unei reglementări care contravine întregii legislații penale a Republicii Moldova. Incriminarea faptelor penale se realizează doar în Codul penal nr.985/2002, așa cum rezultă neechivoc din prevederile art.1. al acestuia: „(1) Presentul cod este unica lege penală a Republicii Moldova. (2) Codul penal este actul legislativ care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale ale dreptului penal, determină faptele ce constituie infracțiuni și prevede pedepsele ce se aplică infractorilor.”

În aceeași ordine de idei, art.233 al Codului penal nr.985/2002 deja incriminează vânatul ilegal, iar orice altă normă care își propune să incrimineze această infracțiune generează un conflict de norme.

Recomandarea: Recomandăm excluderea normei.

Articolul 36. Organele împuternicite să constate faptele de infracțiuni și despăgubirile prevăzute

(1) Constatarea faptelor ce constituie infracțiunile prevăzute la art.34 alin. (1,2,3) și art.35 alin.(1) se face în afara organelor de urmărire penală și de către personalul organismului specializat prevăzut la art.20 alin.(1), de către personalul salariat, cu atribuții de ocrotire a vânatului, al gestionarilor fondurilor de vânătoare, precum și de alt personal de specialitate împuternicit în acest scop de către conducătorul autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului.

(2) Persoanele împuternicite să constate infracțiunile prevăzute la art.34 alin.(1,2) precum și contravențiile prevăzute la art.35 alin.(1), sunt asimilate, în exercitarea atribuțiilor ce decurg din împuternicire, personalului care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității publice.

(3) O dată cu constatarea contravenției, agentul constator aplică amenda.

Atenționăm autorul asupra unui conflict de norme. Intrarea în vigoare a unor asemenea reglementări este posibilă doar după ample modificări ale legislației penale, procesual-penale și contravenționale. La modul direct, normele propuse contravin art.273 din Codul de procedură penală nr.122/2003 care reglementează organele de constatare, competența și acțiunile acestora și în cadrul cărora nu se regăsesc categoriile de subiecți propuși de autor – „personalul salariat, cu atribuții de ocrotire a vânatului, al gestionarilor fondurilor de vânătoare, precum și de alt personal de specialitate împuternicit în acest scop de către conducătorul autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului”.

În cadrul art.405 din Codul contravențional nr.218/2008 deja este consacrată competența organelor pentru protecția mediului, a organelor pentru control geologic și supraveghere minieră și a angajaților Agenției pentru Silvicultură „Moldsilva”. Trebuie să remarcăm faptul că nici această lege organică nu consacră categoria de subiecți „personal salariat, cu atribuții de ocrotire a vânatului, al gestionarilor fondurilor de vânătoare”.

În altă ordine de idei, este foarte periculos a încredința exercițiul autorității publice unor persoane (unei categorii întregi de subiecte), ale căror aptitudini și capacități nu au fost verificate, pentru care nu există un sistem (de stat) de selecție cu parametri clari, coerenți, dar mai ales, transparenți. Este o profanare a conceptului unitar de „mecanism și aparat de stat” cu implicații majore asupra forței coercitive a statului, deoarece persoane private vor

dobândi nu doar dreptul de port-armă dar și competențe de constatare a infracțiunilor și chiar de aplicare a amenzilor.

Pericolul adoptării unor asemenea reglementări crește pe măsură ce conștientizăm prerogativele personalului angajat în organele cu drept de constatare a infracțiunilor, conform art.273 alin.(2) Cod de procedură penală nr.122/2003: „au dreptul, în condițiile prezentului cod, să rețină făptuitorul, să ridice corpurile delictive, să solicite informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunii, să citeze persoane și să obțină de la ele declarații, să procedeze la evaluarea pagubei și să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amânare, cu întocmirea proceselor-verbale în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele constatate.”

Recomandarea: *Recomandăm excluderea reglementărilor de la art.36 al proiectului.*

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Articolul 19. Inspectorul ecologic voluntar.

(1) În scopul atragerii cetățenilor în activitatea de protecție a vânatului și a biotopurilor acestuia, pe lângă autoritatea publică centrală care răspunde de protecția mediului, se constituie corpul inspectorilor ecologici voluntari.

(2) Drepturile și obligațiile inspectorilor ecologici voluntari se stabilesc prin Regulamentul inspectorului ecologic voluntar, care se aprobă de autoritatea publică centrală care răspunde de protecția mediului.

Atenționăm asupra unei norme incomplete cu trimitere „în alb”. Menționăm că aspectele fundamentale care se referă la drepturi, obligații, competență și alte aspecte ce țin de inspectorul ecologic voluntar trebuie să se regăsească în proiect – ca lege organică specială în domeniul cinegeticii și a protecției vânatului. Regulamentul inspectorului ecologic voluntar va trebui să dezvolte semnificația și conținutul normelor instituite de proiectul expertizat.

În acest context, propunem de revizuit și completat articolul cu aspecte concrete legate de subiectul, competența, etc. inspectorului ecologic voluntar.

Normele analizate mai sus comportă un risc dublu: pe de o parte, se păstrează pericolul ca aceste norme să se transforme în norme „în alb” – care fac trimitere la reglementări inexistente, și deci, inaplicabile în practică (dacă Regulamentul inspectorului ecologic voluntar așa și nu va fi elaborat); pe de altă parte, există riscul ca în Regulamentul inspectorului ecologic voluntar, elaborat ulterior, autorul să "strecoare" reglementări discreționare.

Recomandarea: *Propunem revizuirea și completarea articolului cu aspecte concrete legate de statutul, competența, și activitatea inspectorului ecologic voluntar.*

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Articolul 6. Societățile de vânători.

alin.(3) Asociația Obștească „Societatea vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”, persoana juridică de utilitate publică, asigură îndeplinirea atribuțiilor stabilite în domeniul cinegetic de autoritatea publică centrală care răspunde de protecția mediului.

În rezultatul analizei legilor de bază ale Poloniei și României în domeniul cinegetic, care sunt state membre ale Uniunii Europene, s-a constatat faptul că în statele respective se pune accent pe participarea societăților vânătorești la gestionarea fondurilor de vânătoare și consultarea acestora în diferite probleme din domeniu. Însă nici în Legea vânătorii și a

56

protecției fondului cinegetic a României și nici în Legea privind dreptul vânătoresc a Poloniei, nu este specificată o organizație necomercială/negubernamentală concretă investită de către autoritatea centrală de mediu cu dreptul exclusiv de a gestiona fondul cinegetic național sau de a supraveghea modalitatea de gestionare a fondurilor de vânătoare de către alte organizații vânătoarești.

Considerăm că dorința de a domina în continuare fondul cinegetic național vine de la prevederile Regulamentului gospodăriei cinegetice, Anexa nr.1 la Legea Regnului animal nr.439/1995, care la pct. 9 prevede că „gestionarea gospodăriei cinegetice (protecția, reproducerea și folosirea rațională a resurselor cinegetice) în fondurile cinegetice ale teritoriului preponderent neîmpădurit se efectuează de către Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova în baza contractelor încheiate cu autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi de comun acord cu autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător”. Punctul 11 al Regulamentului dublează prevederile pct. 9 prin concretizarea faptului că „atribuirea terenurilor de vânătoare preponderent neîmpădurite către fondurile cinegetice se efectuează în baza contractelor încheiate între autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și beneficiari, pe un termen de nu mai puțin de 10 ani, de comun acord cu autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător”.

Reiterăm cele spuse în compartimentul „Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public” al raportului de expertiză anticorupție și accentuăm încă o dată faptul că respectiva organizație a neglijat obligația legală de a încheia contracte cu autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi, de comun acord cu Ministerul Mediului, de unde rezultă faptul că toate acțiunile de vânătoare întreprinse pe teritoriul Republicii Moldova de la adoptarea Regulamentului gospodăriei cinegetice au fost ilegale și pot fi egale cu cele de braconaj.

Un alt argument în plus împotriva acordării în favoarea Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” a unui statut privilegiat și preferențial, și implicit deci transmiterii fondului cinegetic național cu drept de gestiune, este prevederea de la art.8 alin.(1) din Legea nr.837/1996 cu privire la asociațiile obștești care stabilește: „În relațiile cu asociațiile obștești care desfășoară activitate în același domeniu, organele de stat nu trebuie să acorde preferințe nici uneia din ele”.

Recomandarea: Recomandăm excluderea prevederii din proiect.

Articolul 9. Atribuirea dreptului de gestionare a fondurilor de vânătoare.

alin.(2) Fauna de interes vânătoresc, de pe fiecare fond de vânătoare, se atribuie în gestionare după cum urmează:

- fauna din fondurile de vânătoare pe care suprafața fondului forestier al statului depășește minimum 50% din suprafața totală a fondului de vânătoare respectiv se atribuie Agenției de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva”;
- fauna din fondul de vânătoare pe care suprafața terenurilor fondului forestier al statului este mai mică de 50% din suprafața totală a fondului respectiv se atribuie Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”;
- pentru protecția fondului genetic al unor specii valoroase de vânat, precum și pentru unitățile de învățământ și de cercetare științifică în domeniul cinegetic, Agenția de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva” asigură gestionarea unor fonduri speciale de vânătoare destinate scopurilor precizate.

Semnalăm asupra unei reglementări care datorită formulării ambigui riscă să genereze norme cu caracter discreționar și schimbări majore în ce privește gestionarii fondurilor de vânătoare.

Din prevederile alin. (2) intuim că s-a avut în vedere faptul că fondurile de vânătoare pe care suprafața împădurită este mai mare de 50 % rămân în gestiunea Agenției de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva”, iar fondurile de vânătoare pe care suprafața împădurită este mai

mică de 50 % urmează a fi transmise în gestiune societăților de vânători. În ceea ce privește fondurile de vânătoare care pot fi transmise în gestiune unităților de învățământ și de cercetare științifică, presupunem că aceasta se va face în scopul protecției fondului genetic al unor specii valoroase de vânat, precum și pentru efectuarea instruirilor și desfășurarea cercetărilor științifice cu profil cinegetic.

Prevederile propuse favorizează Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” față de alte societăți de vânători, membrii cărora, pentru a avea dreptul de a vâna, vor fi obligați să devină și membri ai acestei asociații. Altfel spus, în cazul adoptării proiectului în varianta actuală, situația urmează să rămână neschimbată.

Datorită faptului că suprafața împădurită a Republicii Moldova constituie aproximativ 8–10 % din teritoriul său, există pericolul ca terenurile care au fost gestionate de Agenția de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva” să fie transmise Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”. Acest lucru este posibil în cazul efectuării unei noi delimitări a fondului cinegetic național și împărțirea acestuia în fonduri de vânătoare astfel încât pe nici unul dintre ele suprafața împădurită să nu fie mai mare de 50%.

Prevenirea excluderii din domeniul cinegetic al Agenției de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva” în calitate de actor important, prin intermediul căruia statul poate să mențină un anumit control în ceea ce privește protejarea animalelor sălbatice pe cale de dispariție în urma vânatului excesiv, este posibilă prin stabilirea în proiect a dreptului de preemțiune al Agenției la gestionarea fondurilor de vânătoare pe care le-a gestionat până în prezent.

Recomandarea: Propunem autorului expunerea Articolului 8 alin.(2) din proiect în varianta următoare:

„(2) Fondul cinegetic, delimitat în fonduri de vânătoare, se atribuie după cum urmează:
– **fondurile de vânătoare gestionate de Agenția de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva” până la intrarea în vigoare a prezentei legi se transmit în gestiune Agenției de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva”.**

– **fondurile de vânătoare pe care suprafața terenurilor împădurite este mai mare de 50% din suprafața totală a fondului se atribuie în gestiune Agenției de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva”;**

– **fondurile de vânătoare pe care suprafața terenurilor împădurite este mai mică de 50% din suprafața totală a fondului se atribuie în gestiune societăților de vânători.**

În scopul protecției fondului genetic al unor specii valoroase de vânat, precum și pentru efectuarea instruirilor și desfășurarea cercetărilor științifice cu profil cinegetic, fondurile de vânătoare pot fi transmise în gestiune unităților de învățământ și de cercetare științifică.

Licitația publică privind dreptul de gestiune a fondurilor de vânătoare se organizează de autoritatea centrală de mediu în condiții de maximă transparență.”.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Articolul 37. Suspendarea și încetarea dreptului de folosire a fondurilor cinegetice și de vânătoare

(1) Pentru încălcarea prevederilor contractelor de gestionare, precum și a reglementărilor privind vânătoria și protecția vânatului, autoritatea centrală care răspunde de protecția mediului este în drept să decidă suspendarea sau anularea dreptului de gestionare a fondurilor de vânătoare.

(2) Beneficiarul contractului de gestionare astfel afectat este în drept să atace la instanța de judecată decizia privind suspendarea sau încetarea dreptului de gestionare a fondului de vânătoare, dacă nu este de acord cu măsura dispusă.

Proiectul legii fondului cinegetic și protecției vânatului este lacunar în ceea ce privește răspunderea gestionarului fondului de vânătoare pentru prejudiciile cauzate fondului prin gestionarea incorectă a acestuia sau cu încălcarea prevederilor legale și contractuale. Autorul evită să atragă la răspundere gestionarul pentru faptele sale, în schimb îi asigură dreptul de a ataca în instanța de judecată decizia privind anularea dreptului de folosire a fondului de vânătoare. Luând în considerare rolul deosebit de important al gestionarului unui fond de vânătoare în protejarea, conservarea și dezvoltarea în siguranță a animalelor de interes cinegetic și, în general, a faunei de pe teritoriul fondului care-l gestionează, pe lângă răspunderea pentru încălcarea legislației privind fondul cinegetic și protecția vânatului prevăzută în proiect, este oportună stabilirea unei răspunderi aparte pentru gestionar, pe măsura obligațiilor legale care-i revin.

Considerăm că indiferent de multitudinea obligațiilor prevăzute pentru o persoană/categorie de persoane, în cazul lipsei unei răspunderi corespunzătoare pentru încălcarea obligațiilor stabilite, știind despre lipsa sancțiunilor în acest sens, persoana/persoanele va/vor putea încălca cu regularitate aceste îndatoriri. Situația este valabilă și în cazul gestionarilor fondului de vânătoare. Dacă gestionarul va gestiona într-o manieră neglijentă un anumit fond de vânătoare, fapt care poate avea drept efect dispariția anumitor specii de vânat, care au existat pe acel fond până la transmiterea lui în gestiune respectivului gestionar, și la micșorarea considerabilă a populației animalelor din celelalte specii care locuiesc pe acest fond de vânătoare, potrivit normelor din proiect, autoritatea centrală de mediu este în drept să decidă anularea dreptului de gestiune asupra fondului de vânătoare.

Stabilirea unei răspunderi pentru gestionar va avea ca efect informarea, din start, a organizațiilor vânătoarești care intenționează să participe la licitația publică pentru repartizarea fondurilor de vânătoare despre răspunderea pe care și-o asumă, precum și disciplinarea și motivarea gestionarilor de a respecta obligațiile legale și cele contractuale.

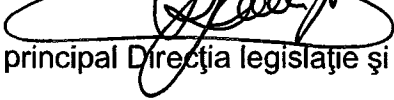
Recomandarea: Propunem autorului reformularea art.37 cu stabilirea următoarelor reglementări: „Gestionarul este obligat să repare prejudiciul produs din culpa sa faunei cinegetice pe care o gestionează. Prejudiciul adus faunei cinegetice constă în scăderea nivelului calitativ și/sau numeric al faunei cinegetice și se calculează conform valorilor de despăgubiri prevăzute în Anexa nr. 2”.

Obiecție generală întregului proiect.

Recomandarea: În scopul asigurării unei protecții efective a patrimoniului cinegetic național și stabilirii unor măsuri suplimentare de siguranță pentru zonele protejate de stat, propunem autorului completarea proiectului de lege cu un nou articol după articolul 37 prin care să se acorde un regim special de protecție rezervațiilor științifice,

parcurilor naționale, zonelor umede de interes internațional și zonelor de conservare specială din cadrul parcurilor naturale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Roman Starășciuc
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
10 August 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege a fondului cinegetic și protecției vînatului**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	<p>Articolul 7. Administrarea fondului cinegetic. Alin.(2) În acest scop, în cadrul autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului se înființează și va funcționa un organism distinct specializat în domeniul cinegetic. și Articolul 36. Organele împuternicite să constate faptele de infracțiuni și despăgubirile prevăzute (1) Constatarea faptelor ce constituie infracțiunile prevăzute la art.34 alin. (1,2,3) și art.35 alin.(1) se face în afara organelor de urmărire penală și de către personalul organismului specializat prevăzut la art.20 alin.(1), de către personalul salariat, cu atribuții de ocrotire a vînatului, al gestionarilor fondurilor de</p>	<p>Utilizarea termenilor neconsacrați în legislație / neaplicați în practică</p>	<p>Semnalăm asupra unor reglementări care utilizează un termen impropriu. Autorul ar trebui să revadă reglementările cu schimbarea cuvîntului „organism” cu un alt termen – „subdiviziune”, „direcție”, „serviciu” sau oricare altul, în corespundere cu art.21-22 din Legea nr.64/1990 cu privire la Guvern și cu Hotărârea Guvernului nr.847/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia.</p>	<p>Am putea recomanda autorului înlocuirea termenului „organism” cu un altul, potrivit contextului și cadrului normativ în domeniu, dar conform obiecțiilor formulate la alte capitole cerem excluderea integrală a acestor prevederi.</p>

	vânătoare, precum și de alt personal de specialitate împuternicit în acest scop de către conducătorul autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului.			
2	<p>Articolul 6. Societățile de vânători. alin.(1) Societățile de vânători, constituite pe principiul liberei asocieri a vânătorilor, sunt organizații nonprofit, au personalitate juridică și sunt afiliate, în scopul reprezentării la nivel național și internațional, la Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”.</p>	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	<p>Conținutul prevederilor art.6 alin.(1) reprezintă o încălcare a dreptului de asociere prevăzut în art.11 alin.(1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, potrivit căruia orice persoană are dreptul la libertatea de întrunire pașnică și la libertatea de asociere pentru apărarea intereselor sale. Legislația națională, de asemenea, asigură dreptul de asociere al persoanelor în scopul apărării intereselor lor comune. Astfel, art.7 alin.(1) din Legea nr. 837/1996 cu privire la asociațiile obștești stabilește că dreptul de asociere al persoanelor este apărat în cadrul supravegherii de stat asupra respectării legalității, pe cale judiciară sau administrativă. Alin.(3) al aceluiași articol prevede că statul garantează asociațiilor obștești apărarea drepturilor și intereselor lor legitime.</p> <p>Art.3 al Legii nr.837/1996 cu privire la asociațiile obștești, de asemenea menționează că asociațiile obștești sunt egale în fața legii și își desfășoară activitatea conform programelor și statutelor lor, în conformitate cu Constituția și cu legislația Republicii Moldova. Totodată, asociațiile obștești sunt libere să-și stabilească structura internă, să-și aleagă scopurile, formele și metodele de activitate. Proiectul legii fondului cinegetic și protecției vânatului, pe de o parte, respectă dreptul</p>	Recomandăm excluderea normei din proiect.

			<p>vânătorilor de a constitui asociații obștești pentru apărarea intereselor lor comune, pe de altă parte însă, pentru obținerea dreptului de gestiune a fondurilor de vânatoare alte asociațiile obștești de vânători, inclusiv cele care vor fi constituite pe viitor, în mod obligatoriu urmează să se afilieze la Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”.</p> <p>Prevederile proiectului instituie în favoarea Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” dreptul exclusiv de a reprezenta toți vânătorii din Republica Moldova peste hotarele țării. Prevederile proiectului, în mod vădit, cu încălcarea principiului liberei concurențe, promovează interesele Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”, care tinde să stabilească un control total la nivel național în domeniul cinegetic, prin monopolizarea, într-o manieră abuzivă, a segmentului respectiv. Chiar dacă Asociația Obștească Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova există de 135 de ani, acesta nu este un motiv suficient sau un pretext pentru a împiedica crearea unor organizații vânătoarești noi.</p>	
3	<p>Articolul 8. Atribuțiile autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului. Autoritatea publică centrală care răspunde de protecția mediului are următoarele atribuții: lit.p) aprobă propunerile de omologare și</p>	<p>Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare</p>	<p>Semnalăm asupra unui conflict de norme. Art.2 al Legii nr.130/2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă definește noțiunea de „omologare” drept procedură de evaluare a conformității prin care se determină respectarea cerințelor esențiale de securitate, stabilite prin normative, standarde sau prin reglementări tehnice. Luând în considerare faptul că legea</p>	<p>Recomandăm excluderea reglementării.</p>

de autorizare a armelor și munițiilor, care se pot folosi la vânătoare în Republica Moldova, împreună cu Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”;

prenotată, potrivit art.1 alin.(1), „stabilește categoriile de arme și de muniții cu destinație civilă, precum și condițiile în care procurarea, înstrăinarea, deținerea, portul, folosirea acestor arme și muniții și operațiunile cu ele sînt permise pe teritoriul Republicii Moldova”, iar alin. (2) prevede că dispozițiile legii „nu se extind asupra regimului armelor militare din dotarea autorităților administrației publice care au competențe în domeniul apărării naționale, securității statului și ordinii publice, al căror regim este reglementat prin legi și acte normative speciale”, este clar faptul că armele de vânătoare urmează a fi omologate conform dispozițiilor legii speciale respective.

Art.52 alin.(1) al legii stabilește că „activitatea de omologare a armelor și a munițiilor se desfășoară de către o instituție, organizație sau întreprindere acreditată în domeniu și are drept scop instituirea unui regim de corespundere și de respectare a criteriilor de securitate stabilite prin normele de omologare a armelor și a munițiilor”. Suplimentar, alin.(6) art. 52 prevede că „Atribuțiile instituției, organizației sau întreprinderii acreditate în domeniul omologării, normele și procedura de omologare se stabilesc prin normele de aplicare a prezentei legi”.

Deoarece Ministerul Mediului, potrivit pct.2 din Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia, este organul central de specialitate al administrației publice care elaborează și promovează politica statului în domeniul protecției

			<p>mediului și utilizării raționale a resurselor naturale, managementului deșeurilor, conservării biodiversității, cercetărilor geologice, folosirii și protecției subsolului, hidroameliorației, gospodării resurselor de apă, aprovizionării cu apă și canalizare, reglementării activităților nucleare și radiologice, controlului ecologic de stat, hidrometeorologiei și monitoringului calității mediului, procedura de omologare și autorizare a armelor și munițiilor, care pot fi folosite la vânătoare în Republica Moldova nu ține de competența sa instituțională.</p>	
4	<p>Articolul 13. Obligațiile și drepturile deținătorilor de terenuri pe care este constituit fondul de vânătoare. (1) Deținătorii de terenuri cu orice titlu în fondurile de vânătoare sunt obligați să permită exercitarea vânătorii, în virtutea dreptului de servitute, și să aplice măsurile de protecție a faunei cinegetice, amplasarea și amenajarea locurilor temporare de hrană și alte asemenea lucrări de ocrotire și îngrijire a faunei cinegetice, dacă acțiunile respective nu dăunează folosinței de bază a terenurilor. (2) Deținătorii cu orice titlu ai terenurilor în fondurile de vânătoare nu pot efectua</p>	<p>Prevederi incompatibile cu norme internaționale Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare</p>	<p>Prevederile analizate reprezintă o încălcare flagrantă a dreptului de proprietate, drept consfințit în art.46 din Constituția Republicii Moldova și în Primul protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1298/1997). La (1) a art. 46, Constituția stabilește că dreptul la proprietate privată este garantat. Articolul 127 al Constituției dispune că statul ocrotește proprietatea (alin.(1)) și garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății (alin. (2)). Potrivit art.316 din Codul civil nr.1107/2002 proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă (alin. (1)) iar dreptul de proprietate este garantat (alin. (2)). Articolul 1 al Primului protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale stabilește: „Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la</p>	<p>Recomandăm excluderea reglementărilor.</p>

	<p>lucrări, folosi metodologii și administra substanțe chimice periculoase, faunei de interes vânătorească și răspund pentru prejudiciul cauzat vânatului prin astfel de acțiuni.</p>		<p>respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. Încălcarea dreptului de proprietate al deținătorilor terenurilor cu destinație agricolă, în mod inevitabil va duce la adresarea cetățenilor Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pentru soluționarea conflictelor legate de încălcarea dreptului de proprietate, iar acest lucru înseamnă noi condamnări a Republicii Moldova la CEDO și, respectiv, plata despăgubirilor din bugetul de stat pentru reclamanți.</p> <p>Pentru a face comparație între normele proiectului și legea unui stat membru al Uniunii Europene, aducem drept exemplu Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic a României, care la art. 4 dispune că „Nimeni nu are dreptul de a vâna pe terenul proprietatea altuia fără a avea asupra sa autorizația de vânătoare, care dovedește, în condițiile prezentei legii, consimțământul proprietarului, al asociației de proprietari sau al celui mandatat de aceștia în acest scop”.</p>	
5	<p>Articolul 26. Categoriile de persoane care pot efectua vânătoarea. alin.(2) lit.b) cetățenii străini, care fac dovada calității de vânător în țara de origine, contra cost și sub răspunderea directă a gestionarului fondului de vânătoare.</p>	<p>Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare</p>	<p>Datorită formulării insuficiente și superficiale, prevederea propusă vine în contradicție cu art.29 al Legii nr.130/2012 privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă.</p> <p>Conform cadrului legal actual rezidenții unui stat străin pot introduce temporar în Republica Moldova arme letale și neletale, muniții aferente în cazul participării la vânătoare. Vânătorii cetățeni străini trebuie să facă dovada faptului că sunt acreditați sau invitați de către instituțiile sau</p>	<p>Cerința superficială față de cetățenii străini care vin la vânătoare în Republica Moldova creează un conflict de norme cu cadrulul normativ actual, reprezentat prin Legea nr.130/2012 privind regimul armelor și</p>

asociațiile abilitate în domeniu și să obțină de la serviciul abilitat al Ministerului Afacerilor Interne permis de armă (provizoriu) pentru perioada vânătorii.

Cetățenii străini care vin în Republica Moldova pentru a practica vânatul, în condițiile legii, în baza unei vize valabile ori în baza scutirii de a dispune de viză, potrivit legii, pot fi autorizați să dețină și, după caz, să poarte și să folosească armele de vânătoare pe care le dețin dacă armele și munițiile sunt înscrise în pașaport. Pot fi introduse numai armele și munițiile a căror procurare și deținere sunt permise în Republica Moldova.

Permisul provizoriu de armă pentru introducerea acestora în țară se poate acorda cetățenilor străini de către serviciul abilitat al Ministerului Afacerilor Interne doar dacă:

- a) solicitantul face dovada deținerii legale a armelor în țara de unde provine;
- b) arma întrunește condițiile impuse de normele de omologare;
- c) în cazul armelor de vânătoare, solicitantul prezintă o invitație nominală de la o asociație de vânătoare din Republica Moldova, legal constituită, ce își desfășoară activitatea conform legislației, pentru a participa la o vânătoare organizată, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

munițiilor cu destinație civilă, dar și generează stare de risc la adresa ordinii publice, securității și siguranței statului și cetățenilor.

Pentru cetățeanul străin, norma trebuie să stabilească obținerea obligatorie a unui permis provizoriu. Permisul provizoriu poate fi acordat doar dacă sunt întrunite următoarele condiții:

- a) solicitantul face dovada deținerii legale a armelor în țara de unde provine;
- b) arma întrunește condițiile impuse de normele de omologare;
- c) solicitantul a primit o invitație nominală de la o asociație de vânătoare din Republica Moldova, legal constituită, ce își desfășoară activitatea conform legislației, pentru a participa la o vânătoare organizată.

Abia la aceste prevederi imperative, autorul proiectului poate să stabilească suplimentar

				„cu respectarea prevederilor legale în vigoare și sub răspundere gestionarului fondului de vânătoare”.
6	<p>Articolul 20. Organizarea pazei și protecției faunei de interes vânătoresc de către gestionari. alin.(1) Gestionarul fondurilor de vânătoare sunt obligați să asigure paza și protecția faunei de interes vânătoresc prin intermediul paznicilor de vânătoare, retribuți sau voluntari, și altor angajați cu atribuții în acest sens. alin.(4) Personalul prevăzut la alin.(1) este asimilat, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, cu personalul care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității publice.</p>	<p>Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare</p>	<p>Vânătoarea, ca proces, este prin definiție o distracție. După cum o stabilește chiar proiectul, vânătoarea este „pândirea, căutarea, stârnirea, hăituirea, împușcarea, capturarea sau oricare altă activitate care are ca scop dobândirea vânatului, cu respectarea legii”. Paznicii de vânătoare fac parte din staff-ul care deservește acest proces, destul de costisitor de altfel.</p> <p>Conform art.2 din Legea 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, „autoritate publică” este „orice structură organizatorică sau organ, instituite prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public”.</p> <p>Vânătoarea nu este o activitate de interes public. Prin reglementările propuse autorul urmărește o consfințire a statutului paznicilor de vânătoare, după modelul funcției publice, doar că acest aspect creează un conflict de norme cu art.3 al Legii 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Din cadrul legal actual rezultă fără echivoc că, activitatea de vânătoare și /sau asigurarea pazei vânatului, nu este o activitate care implică exercitarea prerogativelor de putere publică.</p> <p>Având în vedere că autorul admite că unii paznici ar putea fi și voluntari, recomandăm autorului să</p>	<p>Având în vedere conflictul de norme creat, recomandăm excluderea art.20 alin.(4) din proiect.</p>

			se conducă de reglementările Legii nr.121/2010 cu privire la voluntariat.	
7	<p>Articolul 34. Sancțiuni și pedepse pentru încălcarea legislației privind fondul cinegetic și protecția vânatului (1) Constituie infracțiune de braconaj la vânătoare și se pedepsește cu închisoare de la un an la 3 ani sau cu amendă de la 5000 lei la 25000 lei fapta săvârșită: a) fără permis de armă, carnet de vânătoare și autorizație legală sau, după caz, fără autorizație legală; ...</p>	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	<p>Atenționăm autorul asupra unei reglementări care contravine întregii legislații penale a Republicii Moldova. Incriminarea faptelor penale se realizează doar în Codul penal nr.985/2002, așa cum rezultă neechivoc din prevederile art.1. al acestuia: „(1) Prezentul cod este unica lege penală a Republicii Moldova. (2) Codul penal este actul legislativ care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale ale dreptului penal, determină faptele ce constituie infracțiuni și prevede pedepsele ce se aplică infractorilor.”</p> <p>În aceeași ordine de idei, art.233 al Codului penal nr.985/2002 deja incriminează vânatul ilegal, iar orice altă normă care își propune să incrimineze această infracțiune generează un conflict de norme.</p>	Recomandăm excluderea normei.
8	<p>Articolul 36. Organele împuternicite să constate faptele de infracțiuni și despăgubirile prevăzute (1) Constatarea faptelor ce constituie infracțiunile prevăzute la art.34 alin. (1,2,3) și art.35 alin.(1) se face în afara organelor de urmărire penală și de către personalul organismului specializat prevăzut la art.20 alin.(1), de către personalul salariat, cu</p>	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	<p>Atenționăm autorul asupra unui conflict de norme. Intrarea în vigoare a unor asemenea reglementări este posibilă doar după ample modificări ale legislației penale, procesual-penale și contravenționale. La modul direct, normele propuse contravin art.273 din Codul de procedură penală nr.122/2003 care reglementează organele de constatare, competența și acțiunile acestora și în cadrul cărora nu se regăsesc categoriile de subiecți propuși de autor – „personalul salariat, cu atribuții de ocrotire a vânatului, al gestionarilor fondurilor de vânătoare, precum și de alt personal de specialitate împuternicit în acest scop de către</p>	Recomandăm excluderea reglementărilor de la art.36 al proiectului.

atribuții de ocrotire a vânatului, al gestionarilor fondurilor de vânătoare, precum și de alt personal de specialitate împuternicit în acest scop de către conducătorul autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului. (2) Persoanele împuternicite să constate infracțiunile prevăzute la art.34 alin.(1,2) precum și contravențiile prevăzute la art.35 alin.(1), sunt asimilate, în exercitarea atribuțiilor ce decurg din împuternicire, personalului care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității publice. (3) O dată cu constatarea contravenției, agentul constatator aplică amenda.

conducătorul autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului”.

În cadrul art.405 din Codul contravențional nr.218/2008 deja este consacrată competența organelor pentru protecția mediului, a organelor pentru control geologic și supraveghere minieră și a angajaților Agenției pentru Silvicultură „Moldsilva”. Trebuie să remarcăm faptul că nici această lege organică nu consacră categoria de subiecți „personal salariat, cu atribuții de ocrotire a vânatului, al gestionarilor fondurilor de vânătoare”. În altă ordine de idei, este foarte periculos a încredința exercițiul autorității publice unor persoane (unei categorii întregi de subiecte), ale căror aptitudini și capacități nu au fost verificate, pentru care nu există un sistem (de stat) de selecție cu parametri clari, coerenți, dar mai ales, transparenți. Este o profanare a conceptului unitar de „mecanism și aparat de stat” cu implicații majore asupra forței coercitive a statului, deoarece persoane private vor dobândi nu doar dreptul de port-armă dar și competențe de constatare a infracțiunilor și chiar de aplicare a amenzilor.

Pericolul adoptării unor asemenea reglementări crește pe măsură ce conștientizăm prerogativele personalului angajat în organele cu drept de constatare a infracțiunilor, conform art.273 alin.(2) Cod de procedură penală nr.122/2003: „au dreptul, în condițiile prezentului cod, să rețină făptuitorul, să ridice corpurile delictive, să solicite informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunii, să citeze persoane și să obțină de la ele declarații, să procedeze la

			evaluarea pagubei și să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amânare, cu întocmirea proceselor-verbale în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele constatate.”	
9	<p>Articolul 19. Inspectorul ecologic voluntar. (1) În scopul atragerii cetățenilor în activitatea de protecție a vânatului și a biotopurilor acestuia, pe lângă autoritatea publică centrală care răspunde de protecția mediului, se constituie corpul inspectorilor ecologici voluntari. (2) Drepturile și obligațiile inspectorilor ecologici voluntari se stabilesc prin Regulamentul inspectorului ecologic voluntar, care se aprobă de autoritatea publică centrală care răspunde de protecția mediului.</p>	Norme în alb	<p>Atenționăm asupra unei norme incomplete cu trimitere „în alb”. Menționăm că aspectele fundamentale care se referă la drepturi, obligații, competență și alte aspecte ce țin de inspectorul ecologic voluntar trebuie să se regăsească în proiect – ca lege organică specială în domeniu cinegetic și a protecției vânatului. Regulamentul inspectorului ecologic voluntar va trebui să dezvolte semnificația și conținutul normelor instituite de proiectul expertizat.</p> <p>În acest context, propunem de revizuit și completat articolul cu aspecte concrete legate de subiectul, competența, etc. inspectorului ecologic voluntar.</p> <p>Normele analizate mai sus comportă un risc dublu: pe de o parte, se păstrează pericolul ca aceste norme să se transforme în norme „în alb” – care fac trimitere la reglementări inexistente, și deci, inaplicabile în practică (dacă Regulamentul inspectorului ecologic voluntar așa și nu va fi elaborat); pe de altă parte, există riscul ca în Regulamentul inspectorului ecologic voluntar, elaborat ulterior, autorul să "strecoare" reglementări discreționare.</p>	Propunem revizuirea și completarea articolului cu aspecte concrete legate de statutul, competența, și activitatea inspectorului ecologic voluntar.
10	<p>Articolul 6. Societățile de vânători. alin.(3) Asociația Obștească „Societatea vânătorilor și Pescarilor din</p>	Cumularea competențelor de elaborare, control și sancționare	În rezultatul analizei legilor de bază ale Poloniei și României în domeniul cinegetic, care sunt state membre ale Uniunii Europene, s-a constatat faptul că în statele respective se pune accent pe	Recomandăm excluderea prevederii din proiect.

Republica Moldova”, persoana juridică de utilitate publică, asigură îndeplinirea atribuțiilor stabilite în domeniul cinegetic de autoritatea publică centrală care răspunde de protecția mediului.

participarea societăților vânătoarești la gestionarea fondurilor de vânătoare și consultarea acestora în diferite probleme din domeniu. Însă nici în Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic a României și nici în Legea privind dreptul vânătoresc a Poloniei, nu este specificată o organizație necomercială/negvernamentală concretă investită de către autoritatea centrală de mediu cu dreptul exclusiv de a gestiona fondul cinegetic național sau de a supraveghea modalitatea de gestionare a fondurilor de vânătoare de către alte organizații vânătoarești. Considerăm că dorința de a domina în continuare fondul cinegetic național vine de la prevederile Regulamentului gospodăriei cinegetice, Anexa nr.1 la Legea Regnului animal nr.439/1995, care la pct. 9 prevede că „gestionarea gospodăriei cinegetice (protecția, reproducerea și folosirea rațională a resurselor cinegetice) în fondurile cinegetice ale teritoriului preponderent neîmpădurit se efectuează de către Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova în baza contractelor încheiate cu autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi de comun acord cu autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător”. Punctul 11 al Regulamentului dublează prevederile pct. 9 prin concretizarea faptului că „atribuirea terenurilor de vânătoare preponderent neîmpădurite către fondurile cinegetice se efectuează în baza contractelor încheiate între autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și

			<p>beneficiari, pe un termen de nu mai puțin de 10 ani, de comun acord cu autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător”.</p> <p>Reiterăm cele spuse în compartimentul „Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public” al raportului de expertiză anticorupție și accentuăm încă o dată faptul că respectiva organizație a neglijat obligația legală de a încheia contracte cu autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi, de comun acord cu Ministerul Mediului, de unde rezultă faptul că toate acțiunile de vânătoare întreprinse pe teritoriul Republicii Moldova de la adoptarea Regulamentului gospodăriei cinegetice au fost ilegale și pot fi egalate cu cele de braconaj.</p> <p>Un alt argument în plus împotriva acordării în favoarea Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” a unui statut privilegiat și preferențial, și implicit deci transmiterii fondului cinegetic național cu drept de gestiune, este prevederea de la art.8 alin.(1) din Legea nr.837/1996 cu privire la asociațiile obștești care stabilește: „În relațiile cu asociațiile obștești care desfășoară activitate în același domeniu, organele de stat nu trebuie să acorde preferințe nici uneia din ele”.</p>	
11	<p>Articolul 9. Atribuirea dreptului de gestionare a fondurilor de vânătoare. alin.(2) Fauna de interes vânătoresc, de pe fiecare fond de vânătoare, se</p>	<p>Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare</p>	<p>Semnalăm asupra unei reglementări care datorită formulării ambigue riscă să genereze norme cu caracter discreționar și schimbări majore în ce privește gestionarii fondurilor de vânătoare.</p> <p>Din prevederile alin. (2) intuim că s-a avut în</p>	<p>Propunem autorului expunerii articolului 8 alin.(2) din proiect în varianta următoare: „(2) Fondul cinegetic,</p>

atribuie în gestionare după cum urmează: - fauna din fondurile de vânătoare pe care suprafața fondului forestier al statului depășește minimum 50% din suprafața totală a fondului de vânătoare respectiv se atribuie Agenției de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva”; - fauna din fondul de vânătoare pe care suprafața terenurilor fondului forestier al statului este mai mică de 50% din suprafața totală a fondului respectiv se atribuie Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”; - pentru protecția fondului genetic al unor specii valoroase de vânat, precum și pentru unitățile de învățământ și de cercetare științifică în domeniul cinegetic, Agenția de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva” asigură gestionarea unor fonduri speciale de vânătoare destinate scopurilor precizate.

vedere faptul că fondurile de vânătoare pe care suprafața împădurită este mai mare de 50 % rămân în gestiunea Agenției de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva”, iar fondurile de vânătoare pe care suprafața împădurită este mai mică de 50 % urmează a fi transmise în gestiune societăților de vânători. În ceea ce privește fondurile de vânătoare care pot fi transmise în gestiune unităților de învățământ și de cercetare științifică, presupunem că aceasta se va face în scopul protecției fondului genetic al unor specii valoroase de vânat, precum și pentru efectuarea instruirilor și desfășurarea cercetărilor științifice cu profil cinegetic.

Prevederile propuse favorizează Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova” față de alte societăți de vânători, membrii cărora, pentru a avea dreptul de a vâna, vor fi obligați să devină și membri ai acestei asociații. Altfel spus, în cazul adoptării proiectului în varianta actuală, situația urmează să rămână neschimbată.

Datorită faptului că suprafața împădurită a Republicii Moldova constituie aproximativ 8–10 % din teritoriul său, există pericolul ca terenurile care au fost gestionate de Agenția de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva” să fie transmise Asociației Obștești „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”. Acest lucru este posibil în cazul efectuării unei noi delimitări a fondului cinegetic național și împărțirea acestuia în fonduri de vânătoare astfel încât pe nici unul dintre ele suprafața împădurită să nu fie mai mare de 50%.

delimitat în fonduri de vânătoare, se atribuie după cum urmează:

– fondurile de vânătoare gestionate de Agenția de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva” până la intrarea în vigoare a prezentei legi se transmit în gestiune Agenției de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva”.

– fondurile de vânătoare pe care suprafața terenurilor împădurite este mai mare de 50% din suprafața totală a fondului se atribuie în gestiune Agenției de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva”;

– fondurile de vânătoare pe care suprafața terenurilor împădurite este mai mică de 50% din suprafața totală a fondului se atribuie în gestiune societăților de vânători.

În scopul protecției fondului genetic al unor specii valoroase de vânat, precum și pentru efectuarea instruirilor și desfășurarea cercetărilor

			Prevenirea excluderii din domeniul cinegetic al Agenției de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva” în calitate de actor important, prin intermediul căruia statul poate să mențină un anumit control în ceea ce privește protejarea animalelor sălbatice pe cale de dispariție în urma vânatului excesiv, este posibilă prin stabilirea în proiect a dreptului de preemțiune al Agenției la gestionarea fondurilor de vânătoare pe care le-a gestionat până în prezent.	științifice cu profil cinegetic, fondurile de vânătoare pot fi transmise în gestiune unităților de învățământ și de cercetare științifică. Licitația publică privind dreptul de gestiune a fondurilor de vânătoare se organizează de autoritatea centrală de mediu în condiții de maximă transparență.”.
12	<p>Articolul 37. Suspendarea și încetarea dreptului de folosire a fondurilor cinegetice și de vânătoare (1) Pentru încălcarea prevederilor contractelor de gestionare, precum și a reglementărilor privind vânătoarea și protecția vânatului, autoritatea centrală care răspunde de protecția mediului este în drept să decidă suspendarea sau anularea dreptului de gestionare a fondurilor de vânătoare. (2) Beneficiarul contractului de gestionare astfel afectat este în drept să atace la instanța de judecată decizia privind suspendarea sau încetarea dreptului de</p>	<p>Lipsa responsabilității clare a persoanelor și autorităților Lipsa sancțiunilor clare și proporționale pentru încălcarea prevederilor proiectului</p>	<p>Proiectul legii fondului cinegetic și protecției vânatului este lacunar în ceea ce privește răspunderea gestionarului fondului de vânătoare pentru prejudiciile cauzate fondului prin gestionarea incorectă a acestuia sau cu încălcarea prevederilor legale și contractuale. Autorul evită să atragă la răspundere gestionarul pentru faptele sale, în schimb îi asigură dreptul de a ataca în instanța de judecată decizia privind anularea dreptului de folosire a fondului de vânătoare. Luând în considerare rolul deosebit de important al gestionarului unui fond de vânătoare în protejarea, conservarea și dezvoltarea în siguranță a animalelor de interes cinegetic și, în general, a faunei de pe teritoriul fondului care-l gestionează, pe lângă răspunderea pentru încălcarea legislației privind fondul cinegetic și protecția vânatului prevăzută în proiect, este oportună stabilirea unei răspunderi aparte pentru gestionar, pe măsura obligațiilor legale care-i</p>	<p>Propunem autorului reformularea art.37 cu stabilirea următoarelor reglementări: „Gestionarul este obligat să repare prejudiciul produs din culpa sa faunei cinegetice pe care o gestionează. Prejudiciul adus faunei cinegetice constă în scăderea nivelului calitativ și/sau numeric al faunei cinegetice și se calculează conform valorilor de despăgubiri prevăzute în Anexa nr. 2”.</p>

	gestionare a fondului de vânatoare, dacă nu este de acord cu măsura dispusă.		<p>revin.</p> <p>Considerăm că indiferent de multitudinea obligațiilor prevăzute pentru o persoană/categorie de persoane, în cazul lipsei unei răspunderi corespunzătoare pentru încălcarea obligațiilor stabilite, știind despre lipsa sancțiunilor în acest sens, persoana/persoanele va/vor putea încălca cu regularitate aceste îndatoriri. Situația este valabilă și în cazul gestionarilor fondului de vânatoare. Dacă gestionarul va gestiona într-o manieră neglijentă un anumit fond de vânatoare, fapt care poate avea drept efect dispariția anumitor specii de vânat, care au existat pe acel fond până la transmiterea lui în gestiune respectivului gestionar, și la micșorarea considerabilă a populației animalelor din celelalte specii care locuiesc pe acest fond de vânatoare, potrivit normelor din proiect, autoritatea centrală de mediul este în drept să decidă anularea dreptului de gestiune asupra fondului de vânatoare.</p> <p>Stabilirea unei răspunderi pentru gestionar va avea ca efect informarea, din start, a organizațiilor vânătorești care intenționează să participe la licitația publică pentru repartizarea fondurilor de vânatoare despre răspunderea pe care și-o asumă, precum și disciplinarea și motivarea gestionarilor de a respecta obligațiile legale și cele contractuale.</p>	
13	Obiecție generală întregului proiect.	Lipsa responsabilității clare a persoanelor și autorităților Lipsa sancțiunilor clare și		În scopul asigurării unei protecții efective a patrimoniului cinegetic național și stabilirii unor

		proporționale pentru încălcarea prevederilor proiectului	măsuri suplimentare de siguranță pentru zonele protejate de stat, propunem autorului completarea proiectului de lege cu un nou articol după articolul 37 prin care să se acorde un regim special de protecție rezervațiilor științifice, parcurilor naționale, zonelor umede de interes internațional și zonelor de conservare specială din cadrul parcurilor naturale.
--	--	--	---